

línas agro[◊]

linasagro.lt

Sideralinių augalų mišiniai

2025

SIDERALINIŲ AUGALŲ NAUDA

Tikslingai augindami sideralinius augalus pageriname pagrindinių pasėlių derlių ir kokybę, ilgalaikėje perspektyvoje išlaikome ir gerinaime dirvožemio derlingumą, bei turime daugybę kitų teigiamų sideralinių augalų savybių:

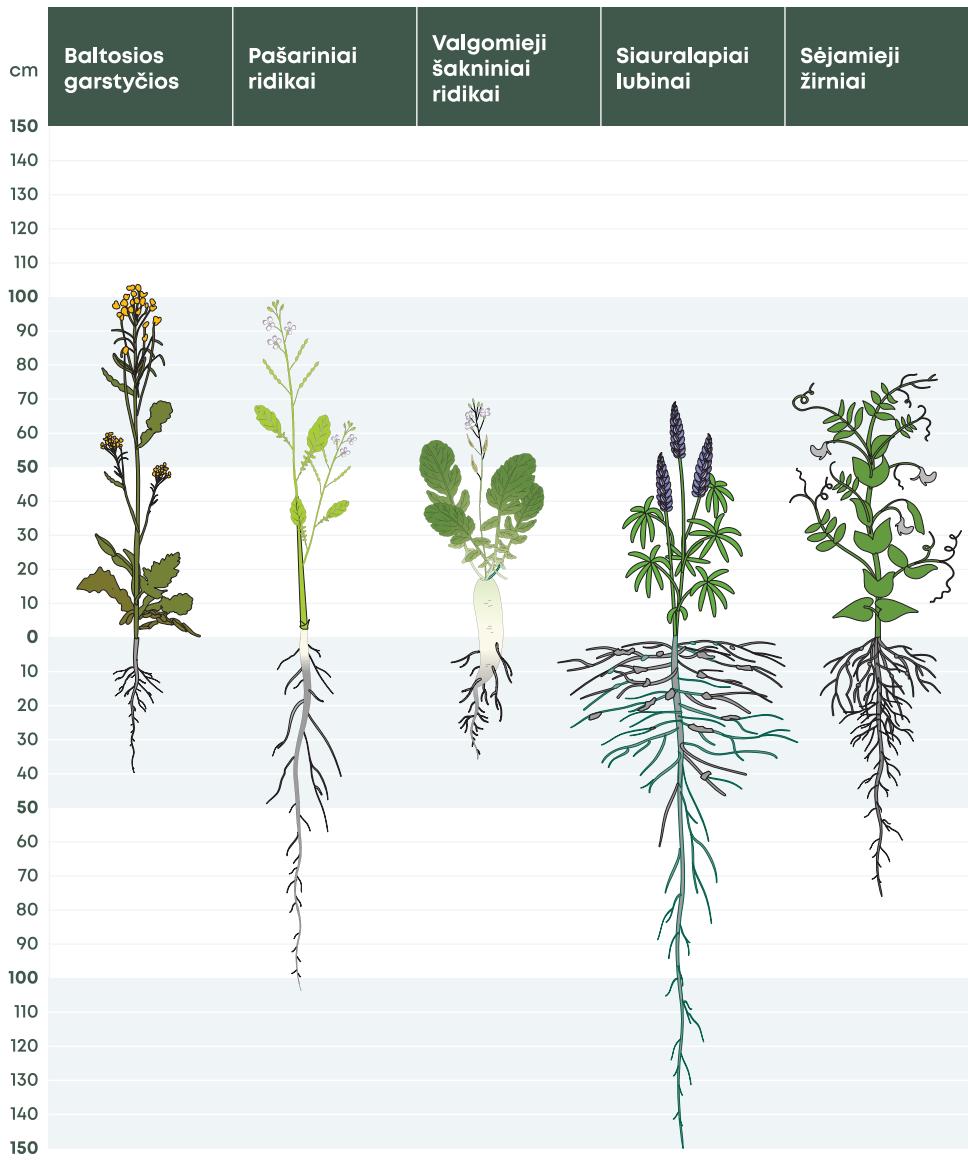
- Šaknys išpurena dirvą ir formuoja dirvožemio struktūrą;
- Pagerina lauko drėgmės tūri ir padidina lietaus vandens infiltraciją;
- Geras dirvožemio padengimas mažina dirvos piktolėtumą ir naudingą viršutinį dirvožemio sluoksnį apsaugo nuo erozijos;
- Gerina dirvožemio fitosanitrinę būklę;
- Pagerina dirvožemio derlingumą ir skatina humuso susidarymą;

- Skatina naudingą dirvožemio gyvybę, pvz. sliekų aktyvumą;
- Sideralinių augalų mišiniuose esantys ankštiniai augalai fiksuoją atmosferos azotą;
- Žiemos periodu palikti sideraliniai augalai užkonservuoja azotą dirvožemyje ir stabdo azoto išsiplovimą žiemos periodu;
- Nušalusius dengiamuosius augalus lengva išterpti pavasarį;
- Žydiintys augalai aprūpina bites ir kitus vabzdžius nektaru;
- Suteikia buveinę ir ganyklą laukiniams gyvūnams;
- Užtikrina biologinę jvairovę.

DOTNUVA SEEDS sideralinių augalų mišiniai

MIŠINIO PAVADINIMAS SUDÉTIS, proc.	REKOMENDUOJAMA SÉKLŲ NORMA, kg/ha	REKOMENDUOJAMAS SÉJOS LAIKAS				REKOMENDUOJAMA AUGINTI SÉJOMAINOSE			
		Gegužė	Birželis	Rugpjūtis, 1-15 d.	Rugpjūtis, 16-30 d.	Miglinių javų	Pupinių javų	Rapsų	Runkelių
Nitrofix									
Séjamieji žirnai – 35 % Siauralapiai lubinai – 24 % Séjamosios avžios – 22 % Séjamieji vikiai – 13,6 % Pašariniai ridikai – 4 % Bitinės facelijos – 1,4 %	50	++	++			++	+	+	++
Dotnuva GREEN 1									
Baltosios garstyčios – 80 % Pašariniai ridikai – 20 %	12	+	+		++	++	++		++
Dotnuva GREEN 2									
Baltosios garstyčios – 20 % Pašariniai ridikai – 80 %	15	+	+		++	++	++		++
Dotnuva GREEN Bio Mass									
Avžios netikšės – 27 % Saulėgrąžos – 15 % Valgomieji (šakniniai) ridikai – 6 % Séjamieji vikiai – 44 % Bitinės facelijos – 8 %	30	+	++	++		++		+	++
Dotnuva GREEN Legumes Nauja									
Saulėgrąžos – 15 % Avžios netikšės – 70 % Valgomieji (šakniniai) ridikai – 8 % Bitinės facelijos – 7 %	25			+	++	+		++	+
Dotnuva GREEN Raps									
Avžios netikšės – 30 % Grikiai – 14 % Séjamieji vikiai – 47 % Bitinės facelijos – 9 %	30	+	+	++	+	++		++	+
Dotnuva GREEN Raps 1									
Grikiai – 35 % Egiptinių dobilai – 10 % Aliejinė juodava – 10 % Séjamieji vikiai – 40 % Bitinės facelijos – 5 %	20	+	+	++	+	++		++	+
Dotnuva GREEN N-fix									
Séjamieji vikiai – 70 % Egiptinių dobilai – 20 % Bitinės facelijos – 10 %	25	+	++	++	+	++		++	++
Dotnuva GREEN Deep Roots									
Valgomieji (šakniniai) ridikai – 62 % Bitinės facelijos – 38 %	8	+	+	++	+	+	+		
Dotnuva GREEN Cereals Nauja									
Valgomieji (šakniniai) ridikai – 10 % Egiptinių dobilai – 20 % Aliejinė juodava – 7 % Séjamieji vikiai – 55 % Bitinės facelijos – 8 %	20			+	++	+	++		++

Sideralinių augalų aukštis ir šaknų ilgis

Bitinės facelijos	Grikiai	Paprastosios saulėgražos	Avižos netikšės	Séjamieji vikiai	Persiniai dobilai
--------------------------	----------------	---------------------------------	------------------------	-------------------------	--------------------------

SIDERALINIAI AUGALAI

BALTOSIOS GARSTYČIOS

Sinapis alba L.

Baltosios garstyčios auginamos kaip sideraliniai augalai lauke ir šiltnamiuose po bulvių, daržovių ar vienmečių augalų derliaus nuėmimo. Jos užaugina daug žaliasios trąšos, kuri puikiai pakeičia mėšlą. Baltosios garstyčios gali sumažinti nematodų kiekį dirvoje, stabdydamos nematodų vystymosi ciklą. Tačiau ne visos garstyčių veilės turi poveikį nematodams. "Braco" garstyčios išskiria fitoncidines medžiagas, kurios naikina dirvoje esančius ligų pradus, slopina nematodų gyvybingumą, bei kai kurių piktžolių sėklų dygimą. Net iki 2 m galinčios įsiskverbtį šaknys, gerai išpurena ne tik armenį, bet ir podirvį, gerina dirvos struktūrą, oro laidumą ir drégmės režimą, stabdo mineralinių medžiagų išsiplovimą, 30–60 proc. sumažina dirvos piktžolėtumą.

Išaugina daug žaliasios trąšos

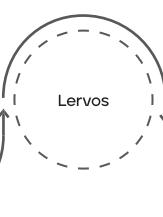
Gerina dirvos struktūrą

Sumažina dirvos piktžolėtumą

Mažina nematodų skaičių dirvoje

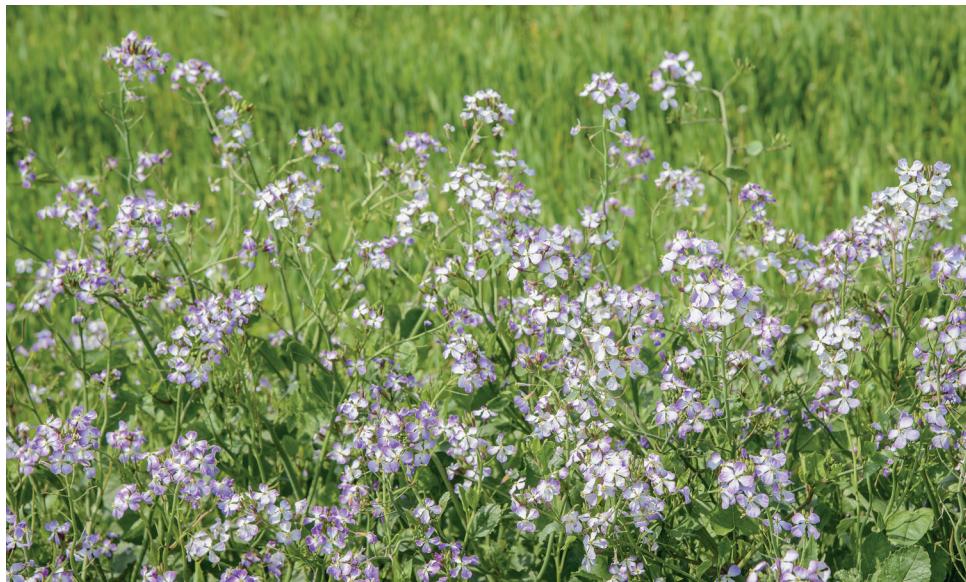

BRACO stabdo cistų vystymąsi

PAŠARINIAI RIDIKAI

Raphanus sativus L.

Ridikai nereiklūs dirvai, gerai auga priemolio, priesmėlio ir netgi smėlio dirvose. Šaknys liemeninės, prie šaknies kaklelio sustorėjusios 2–3 cm, jų dirvą priklausomai nuo mechaninės sudėties, įsiskverbiančios 60–80 cm. Stiebas status iki 80–120 cm aukščio, išsišakojęs, briaunuotas, apaugęs standžiais plaukeliais. Žiedai dažniausiai balti. Vaisius 4–8 cm ilgio ankštarėlė su 6–8 sėklomis. Pašariniai ridikai nereiklūs šilumai. Sudygę augalai pakenčia iki 3–4 laipsnių šalnas, užaugę nesušqila ir –6 laipsnių temperatūroje. Pašariniai ridikai auginami kaip sideraliniai augalai. Jterpus ridikus žaliajai trąšai, jų dirvožemį įterpiama daug organinių medžiagų, pagerėja biologinės dirvožemio savybės, o dėl augaluose esančių fitoncidų pagerėja dirvožemio fitosanitarinė būklė, slopinamas nematodų gyvybingumas. Ridikus įterpti į dirvą rekomenduojama pražydus, nes tada jų biomasės azoto ir anglies santykis būna palankiausias humuso susidarymui dirvožemyje.

SIDERALINIAI AUGALAI

VALGOMIEJI (ŠAKNINIAI) RIDIKAI

Raphanus sativus L.

Valgomieji (šakniniai) ridikai pasižymi greitu šaknies augimu. Išaugina 2–5 cm skersmens šaknį, kuri gali įsiskverbtį į dirvą net iki 70 cm. Agresyviai augančios šaknys skverbiasi gilyn suardydamos arimo padą, mažina dirvos suslėgimą, giliai supurena dirvožemį pagerindami jo struktūrą, papildo dirvą dideliu organinių medžiagų kiekiu. Žiemą dirvinių ridikų šaknys sušąla, palikdamos dirvoje skyles, dėl to gerėja dirvos oro laidumas, vandens rėžimas. Ridikai ilgomis šaknimis pasiekia giliai dirvoje esančias maisto medžiagas, neleidžia joms išsiplauti į gilesnius sluoksnius, jas sukaupia ir per žiemą išlaiko pavasarį auginamiems augalams. Nušalus ridikams gausi lapija, uždengia dirvos paviršių, taip stelbiamos piktžolės, mažinama dirvožemio erozija. Moksliniais tyrimais yra nustatyta, kad valgomieji (šakniniai) ridikai yra atsparūs šaknų gumbui. Todėl šių ridikų genai yra naudojami siekian išvesti šaknų gumbui atsparias rapsų veisles (*QTL mapping of clubroot resistance in radish (Raphanus sativus L.)*).

Valgomujų (šakninių) ridikų STRUCTURATOR ir pašarinių ridikų žalios masės derliaus palyginimas

Žalios masės derlius t/ha	VALGOMIEJI ŠAKNINIAI RIDIKAI			PAŠARINIAI RIDIKAI		
	lapų	šaknų	bendras	lapų	šaknų	bendras
	35,2	29,2	64,8	37,2	10	47,2
%	55	45		79	21	

Šaltinis: DLF (pagal 2015 m. tyrimų duomenis Jungtinėje karalystėje)

SIAURALAPIAI LUBINAI

Lupinus angustifolius L.

Kaupia atmosferos azotą. Pagal azoto fiksacijos apimtį lubinai prilygsta raudoniesiems dobilams. Lubinų žalioji masė labai intensyviai auga nuo žydėjimo pradžios iki ankščių susiformavimo pradžios. Siauralapiai lubinai itin stipriomis ilgomis šaknimis pasiekia giliai dirvoje esančias maisto medžiagas, gerai ir giliai supurena dirvožemį pagerindami jo struktūrą, pasisavina kitiemis augalams nepasiekiamas medžiagas, papildo dirvą organinėmis medžiagomis.

SÉJAMIEJI ŽIRNIAI

Pisum sativum L.

Žirnių auginimas sideraliniose mišiniuose padeda spręsti azoto problemas. Šaknys liemeninės į žemę gali įsiskverbti iki 1 m. Žirnių liekanos greitai suyra dirvoje.

BITINĖS FACELIJOS

Phacelia tanacetifolia Benth

Kaip neutralus augalas runkelių nematodams ir šaknų gumbui facelija kaip sideralinis augalas tinkama auginti runkelių ir rapsų sėjomainose. Tinkama auginti visose sėjomainose, facelija pasižymi nereiklumu aplinkos sąlygoms ir tolerancija sausrui. Suformuoja didelę šaknų sistemą su daug pridėtinėmis šaknėmis. Augalai auga ir vystosi greitai, gerai stelbia piktžoles. Facelija populiarus ganyklų bitėms augalas, jis pagerina kraštovaizdį, tiek sėjant atskirai arba kaip mišinio dalis. Žiemą pilhai nušaļa ir apsaugo dirvožemį nuo erozijos pažeidimų.

SIDERALINIAI AUGALAI

GRIKIAI

Fagopyrum esculentum Moench.

Grikiai yra greitai augantis augalas, paliktas žiemai pilhai nušqia. Tinka auginti mažo našumo dirvoose. Dažnai naudojami sideraliniuose mišiniuose. Grikiai – medingi augalai, tai tinkamas augalas bičių "ganykloms", jų medus – vienas maistingiausių. Grikiai mažina miglinių augalų užsikrėtimą šaknų puviniais, palankiomis jų augimui salygomis, neblogai stelbia piktžoles. Dėl savaiminio sėjimo pavojaus ir sudėtingos kontrolės grikių nerekomenduoja- me naudoti cukrinių runkelių sėjomainose.

PAPRASTOSIOS SAULĖGRAŽOS

Helianthus annus L.

Saulėgrąžos turi tvirtą ir gilią šaknų sistemą, leidžiančią sukaupti maistines medžiagas, be to, jos yra naudingos mikoriziniams grybams augti dirvoje. Medingas augalas kuris pritraukia daugybę naudingu vabzdžių.

AVIŽOS NETIKŠĖS

Avena strigosa Schreb.

Avižos netikšės dėl alelopatinių savybių mažina piktžolių, ligų sukéléjų bei nematodų kiekį dirvoje. Šių avižų užaugintoje biomasėje yra daug azoto, anglies ir azoto (C:N) santykis biomasėje yra tinkamas, greitam biomasės skaidymui. Tyrimai rodo, jog avižos netikšės yra atsparios arba slopiniai kurių rūšių nematodus (pvz., *Meloidogyne incognita*), kurie sužaloja daugelį daržovinių augalų (S.Jankauskienė).

SĖJAMIEJI VIKIAI

Vicia sativa L.

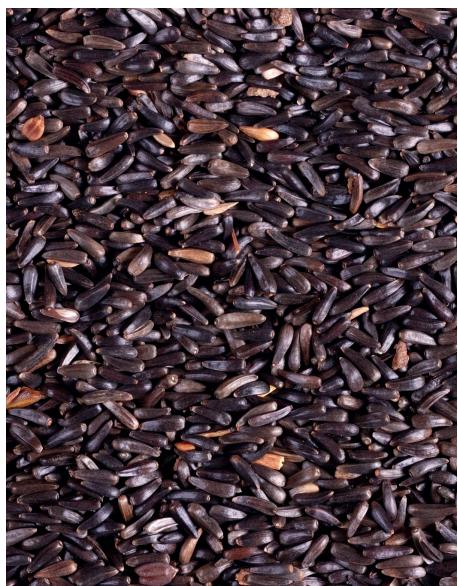
Augalai užaugina daug žaliosios masės. Dirvai nereiklūs, gerai auga drėgnose dirvoose. Pasižymi labai išsišakojusia šaknų sistema, fiksuoja atmosferos azotą.

ALIEJINĖ JUODVA (VIENMETIS)

Guizotia abyssinica

Greitas augimo startas, atspūrumas sausroms ir mažai maisto medžiagų reikalaujantis augalas, dėka smulkių sėklų (nedidelė sėklų norma) puikiai tinka sideralinių augalų mišiniuose su beveik visais naudojamais komponentais, visų augalų sėjomainose (neutralus ligų platinimui). Greitai nušqala po pirmųjų šalnų, tad puikiai tinka posėliuose paliekant per žiemą.

SIDERALINIAI AUGALAI

PERSINIAI DOBILAI

Trifolium resupinatum L.

Šis nereiklus, smulkiasėklis dobilas dažnai naudojamas kaip sideralinis augalas. Sideralinių augalų mišiniuose kiti augalai maitinasi dobilų sukauptu atmosferos azotu. Dobilų žiedai yra bitėms patrauklus nektaro šaltinis.

EGIPTINIAI DOBILAI (VIENMEČIAI)

Trifolium alexandrinum L.

Vidutinio ankstyvumo, labai geros pašarinės vertės vienmečiai dobilai, auginami tiek pašarui, tiek sideraliniais tikslais. Sideraliniuose mišiniuose sukau-pia didelį kiekį azoto. Greitai nušąla po pirmujų šalnų, tad puikiai tinkia posė-liuose paliekant per žiemą.

KONTAKTAI

Alytus, Varėna, Šalčininkai	+370 612 42047	Pasvalys	+370 630 08492 +370 698 72509
Anykščiai	+370 656 19958	Plungė, Mažeikiai, Telšiai	+370 610 07823
Biržai	+370 630 08531	Radviliškis	+370 687 81799 +370 626 83710 +370 638 94259
Jonava	+370 655 45041	Raseiniai	+370 619 16018
Joniškis	+370 687 73040 +370 621 61756	Raseiniai, Kelmė	+370 640 27759
Jurbarkas	+370 655 00220	Raseiniai, Tauragė	+370 630 54597
Jurbarkas, Tauragė, Pagėgiai	+370 614 56597	Šakiai	+370 686 46932 +370 616 09999 +370 698 16572
Kaišiadorys	+370 691 97268	Šiauliai, Akmenė	+370 686 63815
Kalvarija, Lazdijai, Druskininkai	+370 613 61804	Šilalė, Pagėgiai, Tauragė	+370 656 48607
Kaunas	+370 610 23891	Šilutė, Šilalė, Rietavas	+370 626 46554
Kėdainiai	+370 686 17955 +370 698 38831 +370 614 76934	Skuodas, Klaipėda, Kretinga	+370 685 69128 +370 698 15116
Kupiškis	+370 612 90123	Trakai, Vilnius, Šalčininkai	+370 618 86812
Kupiškis, Panevėžys	+370 691 82663	Ukmergė	+370 610 23899
Marijampolė, Prienai, Birštonas	+370 695 30163	Ukmergė, Širvintos	+370 610 13274
Mažeikiai, Akmenė, Telšiai	+370 640 37230	Utena, Ignalina, Zarasai, Švenčionys, Molėtai	+370 640 41239
Pakruojis	+370 614 50981	Vilkaviškis	+370 610 23890 +370 686 84397 +370 626 29146
Panevėžys	+370 698 48895 +370 618 85756	Vilniaus miestas	+370 682 81792
Biržai	+370 630 08531		

Vilmantas Petrauskas
Produktų ekspertas

Tel. +370 698 18872
vilmantas.petrauskas@dotnuvaseeds.lt
www.dotnuvaseeds.lt

línas agro

